

Uus võim «Coppélias»

Estonia ballett

«Coppélia»
Koreograaf-lavastaja Mauro Bigonzetti. Osades Galina Lauš, Anatoli Arhangelski, Sergei Upkin, Luana Georg. 14. ja 22. märtsil Estonias

HEILI EINASTO
tantsu-uurija

Ühiskond kipub rõhutama «esimest», nagu oleks see mingi väärtus omaette: mingi teose esietekanne või esietendus kuulub tähelepanu keskpunkti, samas kui kümnes esitus võib olla kvaliteedilt hoopis parem.

Estonias aasta tagasi esietendunud Mauro Bigonzetti balleti «Coppélia» puhul on palju räägitud kahest esimesest koosseisust, hilisemad tulijad on jäänud kõrvale, nende interpretide esietendused on jäänud ka etenduse reklaamimisel tähelepanuta.

Tukslev Olimpia

14. märtsil astus Olimpia üles läinud kevadel balletikooli lõpetanud Galina Lauš, kellele see on esimene peaosatäispikas balletis. Tema Olimpia on tukslev olend, kelle tehisklik olemus selgub vaid kavalte lugedes.

Temas ei ole midagi mehaanilist, isegi tema liigutuste nurgelisus on voolav, tema keha on läbinisti tundlik. Tema Olimpia on see, kes märkab Nathanaeli, kelles ta näib leidvat oma teise poole, kuid Cop-

peliusse orjatarina peab ta alluma oma isanda kapriisidele.

Anatoli Arhangelski Coppeliuse kui romantikute deemon: lokkis juuksed, põlevad silmad, nõtkes keha – erinevalt Ervin Greeni väga jõulise ja võimsast Coppeliusest on Arhangelski salateaduste uurija kaval ja mürgine.

Juba tema esimeses välja tulekus on putukalikkude liigendlikkust. Kui ta Olimpia päiksepõimikut näoga puudutab, ei ole selles erinevalt Greenist erootilist iha, vaid putukalikkude ohvripuhastust enne selle kugistamist; temast aimub aeglaselt saaki lagundavat võimu, mille ohtlikkus seisneb selle märkamatuses.

Kui midagi soovida, siis ehk kõnekamat kerelihaste, eriti sügavamate kõhulihaste kasutamist, mis võimendaksid Coppeliuse liikumise deemonlikku kütkestavust.

Ei ole ime, et Lauši Olimpiat tõmbab magnetina Nathanael, kui seda esitab Sergei Upkin, kelle kehastuses see luuletaja on kõige värvikam ja mitmeplaanilisem tegelane.

Upkini Nathanael on elurõõmus nooruk, kelle liigutused mõjuvad spontaansete tundeuhangutena, ja kõige pentsikumadki nurgad koreograafilises keeles mõjuvad Upkini esituses veenvalt.

Upkini Nathanaelile ei saatuks saatuslikuks niivõrd kohtumine Olimpiaga kui kokkupõrge Arhangelski Coppeliusega, kes oma orjatori abil nooruki oma võimusesse tahab saada. Ja kui see ei õnnestu – sest

juhtub enneolematu: inimene ja küborg leiavad teineteises hingekaaslased –, siis tuleb ta hävitada!

Upkini liikumises on värve, mis aitavad mõista Nathanaeli hingepiinu, kokkupuuted džässantsuga on muutnud Upkini kere artikuleeritaks, ta ei koosne üksnes jäsemetest, vaid tal on ka lihaskihidest koosnev kere, mille kasutamine muudab tema keha ühtselt hingavaks tervikuks.

Rühmatants lonkab

Upkini eluterve Nathanaeli särav kaaslane on Luana Georgi Klara, röömsameelne, algul ehk pisut pinnapealne, nemi, kelle koketsus avaldub tema nurgelistes liigutustes.

Kuid Nathanaeli sisehitlused tekitavad muudatusi ka Georgi tantsu, mis on muutunud kindlamaks ja tehniliselt täpsemaks (tema teiste rollide taustal) ja lõpu pikas liikumatus monoloogis suudab Georg hoida pinget lõpuni, tema keha elab vaatamata välisele liikumatusele, ta keha aimab ohtu ja see jõuab ka saali.

Paraku ei ole «Coppélia» ainult solistide pärusmaa ja rühmatantsu on juba märgata ebatäpsusi ja ühtluse puudumist. Näiteks jäid kolmest sõbrast silma kaks – Andrus Laur ja Linnar Loores –, kelle hoogne ja väljendusrikas tants varjutas kolmanda kaaslase.

Ja kuigi «Coppélias» on eriefektid loodud jäsemete muritud joonega, vajab selle koreograafia siiski ka tööd torsoga, ka pärast esietendust.

Galina Lauš (Olimpia) ning Anatoli Arhangelski (Coppelius) on Estonia balletis «Coppélia» uued tulijad.

Harri Rospu